

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΖΩΗ

Πρὶν ὅμως ἀναλάβω τὶς ὑπηρεσίες αὐτές, τὸ ληξιμαρτυροῦν καὶ τὴν ἀντιγραφὴν τῶν ἐλαχίστων εἰδήσεων τοῦ Γραφείου Τύπου, συνέλαβα μίαν εἰδήσιν σημαντικὴν καὶ χαρούμενον τὴν ἐκδόμισα εἰς τὴν ἐφημερίδα. Ἐνδομῖζα νὰ εὐχαριστήσω τοὺς πάντας, νὰ μὲ συγχαροῦν διὰ τὸ κατόρθωμά μου. Εὐδὴρκα ὅμως ψυχρὰν ὑποδοχήν. Μερικοὶ ἔκαμαν παρατηρήσεις εἰς τὸ γράψιμό μου.

— Δὲν γράφονται ἔτσι αἱ εἰδήσεις, εἶπε ἀγριεμμένος ὁ ἀρχισυντάκτης.

Ὁ διευθυντὴς ὅταν τὴν εἶδε, δὲν μὲ εἶπε τίποτε, ἀλλὰ ἔκαμε παρατηρήσεις εἰς τὸν ἀρμόδιον συντάκτην πού τὴν παρέλειψε. Φαντασθῆτε τώρα τὴ θέσι μου! Πῶς θὰ πῆγαίνα τὸ βράδυ νὰ κάμω διορθώσεις; Καταθλιπτικὴ νευρικότης ἐπικρατοῦσε εἰς τὰ γραφεῖα. Προφανῶς ἤμουν ὁ παρείσακτος. Ἀλλωστε εἶχα ἓνα μειονέκτημα μεγάλο: Δὲν ἔπαιζα χαρτιά. Ἄν ἔπαιζα θὰ ἐγίνονην φίλος τῶν θά εὕρισκα ὑποστηρικτάς.

— Ἐχασε ὁ ἄνθρωπος τὸ βδομαδιακό του, θὰ ἔλεγαν, ἄς τὸν βοηθήσουμε λίγο...

Δὲν ἔπαιζα ὅμως ὄχι: ἐπειδὴ δὲν ἤθελα, ἀλλὰ δὲν εἰξεύρα.

***

Συνήθως καθόμουν κι' ἑκάμνα τὶς διορθώσεις εἰς ἓνα μικρὸ γραφεῖο, πού τὴν ἡμέρα ἐχρησίμευε ὡς λογιστήριον. Ἐννοεῖται ὅτι προηγήθη πάλιν διὰ τὴν ἐξεύρεσι τόπου ἐγκαταστάσεώς μου. Ἐδῶ δὲν γίνεται, ἐκεῖ εἶναι ἄλλος... Καὶ πολλάκις μετεκομιζόμην ἀπὸ τὸ ἓνα γραφεῖο εἰς τὸ ἄλλο. Καὶ ὅταν εἶχα δουλειὰ καὶ ὅταν δὲν εἶχα, καθόμουν κλεισμένος εἰς τὸ γραφεῖο μου, ὡς ἐξόριστος ἢ φυλακισμένος.

Τὰ γραφεῖα ἐχωρίζοντο τὸ ἓνα ἀπὸ τὸ ἄλλο μὲ ἓνα ξύλινο χῶρισμα, καὶ ὅταν δὲν εἶχα δουλειὰ ἐπρόσεχα καὶ ἄκουα ὅλα τὰ κρυφομιλήματα τοῦ διευθυντοῦ μὲ τὸν ἀρχισυντάκτην.

Τί φοβερὸ πρᾶγμα μοὶ ἐφαίνετο ἡ ἐφημερίδα πρὶν γίνω διορθωτής, καὶ τί ἀσήμαντο μοὶ ἐφαίνετο τώρα; Τὸ πᾶν ἦτο εἰς τὸ τηλέφωνο. Ὁ ἀρχισυντάκτης διεβεβαίωνε τὸν διευθυντὴν ὅτι κανεὶς ἄλλος ἐκτὸς ἀπὸ ἐκεῖνον δὲν εἰμπορεῖ νὰ πάρῃ τηλέφωνον καὶ ὅτι εἶναι ἱκανός,

χωρὶς νὰ ἔχῃ κανένα βοηθόν, νὰ παίρνῃ ὁλόκληρον τὸ τηλέφωνο.

Αἱ εἰδήσεις μεταβιβάζονταν τηλεφωνικῶς εἰς τὴν Θεσσαλονίκην. Δι' αὐτὸ ὅταν παρουσιάζετο κανεὶς καὶ ζητοῦσε ἐργασία, ἡ πρώτη ἐρώτησις τοῦ διευθυντοῦ ἦτο:

— Τηλέφωνο μπορεῖς νὰ πάρῃς; Ἀκούς καλά;...

Κάποτε ἄκουσα τὸν ἀρχισυντάκτην νὰ λέγῃ κρυφὰ εἰς τὸν διευθυντὴν διὰ κάποιον συντάκτην πού εἶχε μία ἐπιτυχία. — Νὰ τοῦ δώσουμε κάτι νὰ τὸν ἐνθαρρύνουμε.

— Ὅχι, ὄχι, θὰ τὸν χαλάσωμε... ἔλεγε ὁ διευθυντὴς μὲ ὅλη τὴ σοβαρότητά του.

Αἱ ὥραι τῆς ἐργασίας μου μόνον εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν ἡσάν καθωρισμέναι. Τὸ τέλος τῶν ἡσάν ἄγνωστο. Τοῦτο ἐξηρτάτο ἀπὸ τὰ λάθη τῶν τυπογράφων. Τὸ κανονικὸν ἦταν νὰ πηγαίνω εἰς τὰς πέντε τὸ ἀπόγευμα καὶ τὴ νύχτα εἰς τὰς δέκα καὶ μισή.

Συνήθως ὅμως τὸ ἀπόγευμα ἐπῆγαίνα ἐνωρίτερα καὶ ὁ διευθυντὴς μὲ ἀνάθετε καὶ καμμία ἄλλη ὑπηρεσία, ὅσο νὰ ἐρθοῦν αἱ διορθώσεις.

Ὅταν ὅμως ἄκουσα νὰ λέγῃ εἰς τὸν ἀρχισυντάκτην νὰ μὴν ἀνταμείβουν τὸν συντάκτην διὰ τὴν ἐπιτυχία του, μὴ τυχόν καὶ... τὸν χαλάσω, ἐσκέφθηκα ὅτι ὅσες δὴποτε ὑπηρεσίες νὰ τοῦ κάμω, δὲν θὰ ὠφεληθῶ τίποτε, καὶ τὸ καλλίτερον ἦταν νὰ περιορισθῶ μόνον εἰς τὴν ὑπηρεσία πού εἶχα ὑποχρέωσι.

Ἐπῆγαίνα ἀκριβῶς εἰς τὰς πέντε καὶ πέντε. Ὅποτε ἓνα λεπτὸ ἐνωρίτερα. Εὕρισκα δοκίμια εἰς τὸ τραπέζι καὶ καθόμουν ἀμέσως κι' ἐδιόρθωνα.

Κάποτε ἐπῆγα λίγο ἐνωρίτερα, ἀλλὰ καθόμουν ἔξω ἀπὸ τὰ γραφεῖα ἕως ὅτου ἐρθῇ ἡ ὥρα μου.

Μὲ βλέπει ἀπὸ τὸ παράθυρον ὁ διευθυντὴς καὶ γελαστός μὲ λέγει:

— Λόγιε, γιατί δὲν ἐρχεσαι μέσα;

Κι' ἐγώ, πού τὸ εἶχα ἀπὸ καιρὸ κρυμμένο, τοῦ τὸ ἐρρίξα:

— Γὰ νὰ μὴ σὰς χαλάσω κ. διευθυντά...

Δὲν ξεύρω πῶς καὶ διατί ὁ διευθυντὴς

40
Αγρίων
1940

μου μ' ἐτιμοῦσε μὲ τὴν προσωινίαν τοῦ «λογίου», τὴν ὁποίαν ἔμαθον καὶ οἱ ἄλλοι καὶ ἐσυνήθισαν νὰ μὲ φωνάζουν «Λόγιος» καὶ ἐλησημονήθη τὸ ὄνομά μου.

Κανείς δὲν ἐγνωρίζετο μὲ τὸ ὄνομά του ἀλλὰ μὲ κάποιον παρατσούκλι. Ὁ προκάτοχός μου διορθωτὴς ἄφησε ἐποχὴν μὲ τὰς ἀμφισβητήσεις του καὶ συνεχεῖς ἐρωτήσεις του. Πρωθυπουργὸς τότε εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἦτο ὁ Μακντόναλτ, ἀλλὰ οἱ τυπογράφοι κατὰ λάθος τὸν ἔκμαν κάποτε «Μακντόνας». Καὶ ὁ διορθωτὴς ἐρωτοῦσε πῶς νὰ τὸ διορθώσῃ.

— Ὅλοι ἐθύμωσαν καὶ τοῦ εἶπαν:

— Μὰ δὲν ξέρεις τὸν Μακντόναλτ;

Καὶ ἐκεῖνος δικαιολογούμενος εἶπε:

— Μὰ μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ ἄλλος Μακντόνας...

Ἀπὸ τότε ἐλησημονήθηκε τὸ ὄνομά του καὶ εἶναι γνωστὸς καὶ σήμερα ἀκόμη ὡς «Μακντόνας».

* *

Τὸ λογιστήριον τὴν νύκτα κατελάμβαντο ἐνίοτε καὶ ἀπὸ τὸν μεταφραστὴν, τὸν ἀγαπητὸν εἰς ὅλους Τ... ὁ ὁποῖος δὲν ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ ἔρχεται τὴν νύκτα, ἀλλὰ δὲν ἔλειπε ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα οὔτε νύκτα, οὔτε μέρα. Διαρκῶς ἐκρεμότανε εἰς τὰ χεῖλη του ἓνα τσιγάρο, σβυστὸ τίς περισσότερες φορές. Ἐπληρώνετο δὲ κατὰ χειρόγραφον, καὶ οἱ τυπογράφοι ἀποροῦσαν πού τὸ τελευταῖο χειρόγραφον τοῦ Τ... εἶχε πάντοτε μία μόνο λέξιν. Πῶς αὐτό; Ἐμετροῦσε πάντοτε τὰ χειρόγραφα καὶ τὸ τελευταῖον τὸ ἐφούσκωνε λίγο, ἕως ὅτου ἐπερίσσειε μία λέξις διὰ νὰ περάσῃ καὶ εἰς τὸ ἄλλο καὶ νὰ γίνουν ἓνα περισσότερον.

Τὴν νύκτα μετέφραζε, ἢ μάλλον ἔκαμνε πῶς μετέφραζε, ἕως ὅτου φύγῃ ὁ διευθυντής. Ὑστερα ἐστρώνετο εἰς τὸ πικέττο. Ἦταν ἀπαραίτητος εἰς τὸ παιχνίδι, καὶ μολονότι ἔφευγε τὰς πρωΐνὰς ὥρας ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα, ἐσυνέχιζε καὶ εἰς τὸ δρόμον τὸ παιχνίδι του, ἐὰν εὗρισκε παρέα. Ἡ ἀϋπνία δὲν τὸν ἐπείραζε, οὔτε εἰμποροῦσε νὰ καταλάβῃ κανεὶς πού τὸν ἐβλεπε ἐὰν ἦταν ζυπνῆτος ἢ κοιμισμένος. Εἶχε τὴν εὐχέρειαν νὰ κοιμᾶται καὶ περιπατῶντας.

Ἐνα διάστημα ἦταν ὁ μοναδικὸς μεταφραστὴς τῆς Θεσσαλονίκης. Ζεῦρει ρωσσικά, σερβικά, βουλγαρικά, ἰταλικά, γερμανικά, ὅ,τι γλώσσα θέλετε.

Τὸν θυμοῦμαι μιά φορά πού σηκώθηκε ἀπὸ τὸ γραφεῖο του καὶ ἤρθε καὶ ἐρώτησε μὲ σοβαρότητα τὸν ἀρχισυντάκτη:

— Εἰς τὴν Βιέννην ᾗτοικτόνησε μία κυρία τῆς ἀριστοκρατίας, νὰ τὸ γράψωμε; Ὅλοι γέλασαν. Καὶ ὁμοῦς αἱ ἀθηναῖκαὶ ἐφημερίδες δὲν θὰ ἄφηναν ἀνεκμετάλλευτον τὴν ὑπόθεσιν.

Δὲν ἔπαιζε χαρτιά ἐσταν ἦσαν ἐκεῖ ὁ διευθυντής. Κανείς βεβαίως δὲν τολμοῦσε νὰ κάμῃ ἓνα τέτοιο πρᾶγμα ἐμπρὸς του. Ἀλλὰ δὲν ἔπαιζε καὶ ἐσταν δὲν εἶχε. Δὲν εἰμποροῦσε ὁμοῦς νὰ μὴν ἔρχεται καὶ εἰς τὴν ἐφημερίδα τὴν νύκτα. Καὶ ἐσταν δὲν ἔπαιζε, ἀναγκαστικὰ μετέφραζε. Κλεισμένος εἰς τὸ λογιστήριον περιώδευε νοερῶς ἀνὰ τὸν κόσμον μὲ τὰς ἐφημερίδας του. Οἱ ἄλλοι ὁμοῦς ᾔθελαν νὰ παίξουν. Τέταρτος δὲν ὑπῆρχε. Ὁ Τ... ἀπένταρος, δηλαδὴ ἀχρηστος. Καὶ πόσο καλὸς ἦταν εἰς τὸ παιχνίδι! Οὔτε φωνακλὰς, οὔτε γρινιάρης. Μὲ φιλοσοφικὴ ἀπάθεια ἀδεύαζε τὸ πορτοφύλι του εἰς τὸ τραπέζι, ὁλόκληρον ἐβδομαδιαῖον, καὶ μηνιαῖον κάποτε — διότι ἦταν καὶ εἰς ἄλλη ὑπηρεσία, πού ἐπληρώνετο μὲ τὸν μῆνα — καὶ δὲν ἐδίδε σημασίαν ἐὰν θὰ ἐπῆγαινε ἀπένταρος εἰς τὸ σπῆτι του. Ἐνὰ τσιγάρο μόνο νὰ κρέμεται εἰς τὰ χεῖλη του ἦταν ἀρκετό. Οὔτε φαγὶ ᾔθελε οὔτε ψωμί. Καὶ ποῖός δὲν θὰ ἐδίδε εἰς τὸν Τ... ἓνα τσιγάρο;... Ὅλοι τὸν ἀγαποῦσαν.

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ ὁμοῦς ὅλοι δυσανασχετοῦσαν ἐναντίον του. Μετέφραζε, δὲν ἔπαιζε. Περισσότερο ὁμοῦς ἀπὸ ὅλους δυσανασχετοῦσε «ὁ συνάδελφος» προκάχός μου εἰς τὸ Ἀθηναρχεῖον. Ἀνυπόμονος καὶ τρελλοῦταικος, ὅπως ἦταν, δὲν εἰξευρε τί νὰ κάμῃ. Καὶ εὗρήκε μοναδικήν του ἀπόλαυσιν νὰ πειράζῃ τὸν Τ... Εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔρριξε ἓνα σαλακωμένον χαρτί ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ χωρίσματος. Ἀλλὰ ὁ Τ... δὲν ἔδωκε σημασίαν. Κλεισμένος εἰς τὸ λογιστήριον, ἴσως νὰ τὸν ἐπῆρε καὶ ὁ ὕπνος. Τοῦ ρίχνει ἄλλο, μεγαλύτερον. Ὁ Τ... ἐθύμωσε, ἐβγήκε ἔξω καὶ ἔκαμε τὰς παρατηρήσεις του εἰς τὸν ἀρχισυντάκτην μὲ τὸν λεπτόν του τρόπον καὶ εἰς τὴν καθαρεύουσιν. Ὁ ἀρχισυντάκτης φαινομενικὰ τὸν καθύψωκε, ἀλλὰ εἰς τὴν πραγματικότητά τοῦ ἄρσευ ὑπερβολικὰ ὁ ἐλαφρὸς θυμὸς τοῦ Τ... καὶ πολὺ ᾔθελε νὰ τὸν αὐξήσῃ. Ἦταν βέβαια ὀλίγο δύσκολο αὐτό,

ἀλλὰ εἰς τοῦτον τὸν κόσμον, κατὰ μίαν τουρκικὴν παροιμίαν, ὅλα γίνονται. Καὶ ὅλοι οἱ συνάδελφοι ἔβαλαν τὰ δυνατὰ των νὰ κάμουν τὸν Τ... νὰ θυμώσῃ λίγο περισσότερο.

Ὁ ἀρχισυντάκτης ἄρχισε καὶ ἐκεῖνος νὰ ρίχνῃ τσαλακωμένα χαρτιά εἰς τὸ λογιστήριον.

Ὁ «συνάδελφος» προκάτοχός μου ὅταν εἶδε ὅτι ὁ ἀρχισυντάκτης ἔρριχνε χαρτιά εἰς τὸν Τ... ἐσκέφθηκε ὅτι ἐκεῖνος ἔπρεπε νὰ ρίξῃ κάτι στερεώτερο. Ψάχνει, δεξιὰ ἀριστερά, καὶ προχειρότερο εὑρῆκε ἓνα σιδερένιο στυπόχαρτο, πολὺ χονδρὸ, ποὺ θὰ ἐξύγιζε τὸ ὀλιγώτερο μία ὁκτ. Σηκώνεται εἰς τὰ νύχια τῶν ποδιῶν του καὶ ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ διαχωρίσματος, μὲ ὀλίγη ὀρμὴ τὸ ἀφήνει νὰ πέσῃ εἰς τὸ στενώτατο γραφεῖο τοῦ λογιστηρίου.

Τὸ σίδερο προσέκρουσε εἰς τὸν γλόμπον τοῦ ηλεκτρικοῦ καὶ ἀπὸ τὸν ἔσπασε, ἔπεσε ἀκριδῶς ἐπάνω εἰς τὸ μελανοδοχεῖο. Τὸ ἔσπασε καὶ αὐτὸ καὶ πιασθῆκε ἡ μελάνη εἰς τὰ χειρόγραφα. τὰ ρούχα καὶ τὸ πρόσωπο τοῦ Τ...

Ἐπὶ τέλους ἐθύμωσε καὶ βγαίνει ἔξω ἀπὸ τὸ λογιστήριον ὁ Τ... καὶ τρέχοντας, ὅσο εἰμποροῦσε νὰ τρέξῃ, διότι ἦτο πολὺ δυσκίνητος, ἀνεβαίνει τὴ σκάλα, μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ πάγῃ εἰς τὰ διαμέρισμα τοῦ διευθυντοῦ, νὰ τὸν ἐμπνήσῃ καὶ νὰ καταγγεῖλῃ τὸν δράστη.

Τρέχει κατόπι τοῦ ὁ ἀρχισυντάκτης, τὸν προλαμβάνει εἰς τὴν σκάλα, τὸν ἔπιασε ἀπὸ τὰ χεῖρα καὶ ἄρχισε νὰ τὸν ἱκετεύῃ καὶ νὰ τὸν παρακαλῇ, «... ἀμάν, Τ..., μὴν τὸ κάμνῃς...», καὶ τέλος τὸν κατέπεισε νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ τὸν σκοπὸν του.

Κατέβαιναν καὶ οἱ δύο σκυθρωποὶ καὶ

σοβαροὶ τὰ σκαλοπάτια, καὶ κανεὶς μας δὲν ὑπελόγιζε εἰς τὴν σύντομον ἐπάνοδον τῆς εὐθυμίας. Ὁ συνάδελφος προκάτοχός μου, ὁ δράστης τοῦ πραξικοπήματος, ἐκάθησε εἰς ἓνα τραπέζι καὶ σοβαρὸς ἐσκυψε εἰς τὰ χειρόγραφα. Προσεποιήθη ὅτι ἔγραφε.

Ὁ Τ... ὅμως ἤθελε νὰ δικαιολογήθῃ διὰ τὴν ἀπόφασίν του νὰ προσφύγῃ εἰς τὸν διευθυντὴν καὶ νὰ διατρανώσῃ εἰς τοὺς συναδέλφους τοῦ πόσον εἶχεν ἀγανακτήσει τὴν στιγμὴν ποὺ ἔπεσε ὀλόκληρο σίδηρο, ἀκολουθούμενο καὶ μὲ τὰ θρίμματα τοῦ γλόμπου, ἐμπρός του καὶ τὸν ἔκαμε ἔλειπνόν καὶ τρισάθλιον μὲ τὸ πλούσιον ράντισμα τῆς μελάνης. Δὲν ἐπῆγε λοιπὸν κατευθεῖαν εἰς τὸ λογιστήριον, νὰ συνεχίσῃ τὴν ἐργασίαν του, ἀλλὰ ἐπλησίασε εἰς τὴν θύρα τοῦ ἄλλου γραφείου. Ἐποῦ ἦσαν οἱ συνάδελφοι, καὶ μὲ τὸν κονδυλοφόρον εἰς τὸ αὐτί, κατὰ τὴν παλαιὰ συνήθειαν τῶν γραμματικῶν, καὶ μὲ τὰ ματογυῶλια του ἀνασηκώμενα εἰς τὸ μέτωπον, εἶπε μὲ γλυκεῖαν αὐστηρότητα πρὸς τὸν συνάδελφον προκάτοχόν μου, ἐν εἰδει ἀπειλῆς καὶ παραινέσεως:

Ἐάν εἶχα περίστροφον — καὶ ἔχω βέβαια, ἀλλὰ τὸ ἔχω εἰς τὴν οἰκίαν...

***

Εἶπε καὶ κάτι ἄλλο, ἀλλὰ κανεὶς δὲν τὸ ἀκουσε. Ὅλοι ἦσαν πνιγμένοι εἰς τὰ γέλια. Ἡ ἀπομακρυνθεῖσα πρὸς στιγμὴν εὐθυμία ὀρμητικὴ καὶ ἀνάθεκτος ἐπλημμύρησε τὰ γραφεῖα, καὶ ἡ φράσις αὐτὴ τοῦ Τ... διαδοθεῖσα ἀστραπιαίως εἰς τοὺς διανοομένους κύκλους τῆς Θεσσαλονίκης, ἀποτελεῖ καὶ σήμερα ἀκόμη σπουδαιότατον ὅπλον διασπάσεως τῶν δεσμῶν τῆς ἀφορήτου σοβαρότητος. Ε. Ζ.

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Λέχεται Καταθέσεις:

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΥ πρὸς 3 3/4 ο/ο μέχρι δραχμῶν 125.000
ΟΨΕΩΣ πρὸς 3 ο/ο ΠΡΟΕΞΜΙΑΣ πρὸς 3 1/2 ο/ο—4 1/2 ο/ο

Ὁ τόκος ὑπολογίζεται ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς καταθέσεως
"Ἀπασαὶ αἱ Καταθέσεις εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου ἡγγυημέναι
ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ ἀπηλλαγμέναι τελῶν χαρτοσήμου.

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΙΣ ΤΑΧΙΣΤΗ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ (Πανεπιστημίου 31)
35 ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ καὶ 71 ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ
ΚΑΘ' ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ